

Podpisani se dopili za tiskaju. Pripisana se pisma tiskaju po 5 v. svaki redak. Oglasi od 3 redaka stoje 60 no., za svaki redak 10 no. ili u slučaju opetovanja u pogodbo sa upravom. Novci se liju poštarskom naplatnicom (asogno postale) na administraciju Naše Sloge. Ime, prošimo i najlihu pošta valja točno osnažiti.

Komni list nedodje na vrijeme, aka to javi odgovarajuću u otvoren pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana napite: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Izdat svakog četvrtka na celom arku.

Dopisi se nabraćaju ako se 1 nećikaju.

Nobiljgovana listovi se neprimaju. Predplata u poštarnom stoji 5 for., za seljake 3 for. na godinu. Razmjerno for. 2/3 i 1 za polgodine. Izvan ocravina više poštarnice.

Na malo jedak broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalaz se u Via Farneto br. 14.

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slegom rastu male stvari, a neolgo sve pokvari“. Nav. Pos.

Poziv na predplatu.

Evo počeo je naše djelovanje u god. 1894. a mi vršimo običnu svoju dužnost, da pozivljemo sve naše čitatelje, da obnove predplatu za tekuću godinu. Nu na žalost našu imade jošte mnogo nemarnih čitatelja, koji nisu uplatili lista niti za prošlu godinu. A što da rečemo od onih, koji nam duguju i za više godina predplatu? Ove, ako nepriučka na izplatu savies, prilaliti će sudovi na njihovu štetu i šramotu. Naše redoviti i uredno plaćujuće čitatelje molimo, da nam ostanu i nadalje vjerni, da izvole poduprijeti ovo jedino hrvatsko glasilo istarskoga puka obilnom i točnom predplatom, da uzmognemo i u buduće po najboljih silah zadovoljiti težkim dužnostim novinarah.

Neimajuć mogućih zagovornika niti izvanrednih podpora, osloniti nam se je jedino na naše predplatnike. A tako je i najbolje, jer smo bar posve samostalni i neodvisni.

List stoji na godinu for. 5 za imućnije, a za seljake for. 2; za pol godine polovicu gornjih ciena; izvan države poštarina k tomu.

Novce neka nam se šalje poštanskom nakaznicom, jer je tako najjeftinije. Molimo ujedno gg. dopisnike, da nas i u buduće podpomognu istinitimi dopisi, viestmi itd.

U Trstu, mjeseca decembra 1893.
Uprava „Naše Sloge“.

Istarski sabor.

VI. zasjedanje.

(I. sjednica dne 3. jenara 1894.)

Na poziv sabsorskog predsjednika skupili se gg. zastupnici u 10 i pol sati u stolnoj crkvi kod tih sv. mjece, koji je služio presvijeti gospodin biskup Flapp. Mje priustrovanu od većine g. predsjednik i zemaljski kapetan dr. Cle va, a od manjine svi zastupnici u ono doba u Poruđu se nalazeci; zastupano bijahu i drugo oblaeti.

O podne skupili se zastupnici u sabsorskoj dvorani sv. Frana. Prisutni bijahu: zemaljski kapetan i sabsorski predsjednik g. dr. Mate vitez Campitelli, o. kr. namjestnički savjetnik vitez Aleksander Elushegg i 18 zastupnika (od većine bilo ih je 10 sa prov. gosp. biskupom Flappom, a od manjine 8).

U dvanaest sati i četvrt prvui predsjednik zasjedanje, dočitoeno otvori sjednicu sa sljedećim čitanim govorom:

Poštovana gospodo zastupnic!

Veseo sam, što vas opet vidim u ovoj dvorani, u koju ste došli na poziv cesara na redovito godišnje zasjedanje, da razpravljate o probitih naše milie domovine, te vas srdačno pozdravljam, šestitajući vam ujedne k natom nastupivšoj novoj godini.

Prošiv je 15 mjeseci od zadnjeg vrlo kratkog zasjedanja, koje je i u svojoj kratkoći moralo ostaviti u svih, koji čute veličanstvo i čast zemaljskog zastupstva, hoistatno utiako. (Zašto? Op. ured.)

Radi kratkoće tog zasjedanja, koja bijaše iznenađena savano, i doba godina, koje je prišlo pojedince, da se odalaea od privatnih posala, kao što i radi izvanredno dugog razdobja, sabralo se množivo posala za ova zasjedanje, kojemu sam bio program potvrđeno već u zaključnom govoru

prošloga zasjedanja osnažio, spomenuv važnost budućeg zasjedanja, predna sam očekivao, da će biti do mala savvano.

Zatim govori o osnovi za gradnju željeznice, o osnovi za školske pristojbe, o preustrojtstvu zemaljskih ureda itd., o čemu će se u ovom zasjedanju razpravljati.

Reče, da se nada, kako će se svi ti podmeti triezno i ozbiljno razpravljati, kako to zahtjeva čast sabora i korist pokrajine.

Zemaljski odbor da je savršio ne samo sve svoje redovite poslove, već i sve naloge zemaljskoga sabora.

Ruorganizacijom ureda da će se doiskoditi dosadašnjim pomanjkanjem te će u buduće sav posao zemaljskoga odbora brže i redovitije teći.

Za občinu Izolu, koja je materijalno silno nasadovala radi filoksera, da će sabor već možda u ovom zasjedanju pobrinuti se na temelju zakona za obnovu vinogradah. Filoksera da se je pojavila i u ovom kotaru, nu žalostnih posljedica, kao u Izoli, da neće imati, jer se proti istoj poduzimlju slobodno mjere od strane gospodarskog zavoda i zemaljskog gospodarskog vieća. Uz-pikos širuju filoksera, proizvajanje vina da je nadvisilo svako očekivanje. U Istri proizvelo se ove godine 700.000 hektolitara vina, ta da će se pobrinuti i za veći izvoz vina, na čemu da radi gospodarski zavod i o čemu će biti govora u ovom zasjedanju. Radi obilnog proizvoda vina zadnjih godina, da se je u Istri poboljšalo materijalno stanje, nu mnogo veću materijalnu i moralnu korist da bi bila Istra stekla, da je u ovom razdoblju potrajala stara sloga između gradova i sela (Smjeh na klupah manjine i glasovi: na temelju ravnopravnosti), sloga, koju nam savjetuju zajednički probiti bez povrieda pravah, bez odruke težnjah, koju nam nalažu individualne žrtve i obćenito dobro; sloga, za koju moramo svi raditi, pridruživ se otčinskim nakanam vladara, koji se ne prestano brine za naše stvari i koji se je nedostojno to meni očitovati prigodom mog zadnjeg boravka i poklona u Beču, osjegurav našoj pokrajini Svoju cesarsku milost, i sjedajući se. Njega sa čuvstvom odanog podaničstva, pozivljem vas, da započnemo naš rad parlamentarni sa: „Viva l' augustissimo Imperatore Francesco Giuseppe I.“

Većina uzviklie Evviva, a manjina gromoviti: živio!

Zatim progovori o predjedniku, da predstavi saboru kao vladinog povjerenika o. kr. namjestničkoga savjetnika viteza Elushegga.

Čim je on spomenuo ime vladinoga zastupnika, diglu se svi članovi manjine, te zapueto sabsorsku dvoranu i u oropce. Kako čitamo, pozdravio je na to vladin povjerenik sabor italskizkim i hrvatskim jezikom.

Gosp. zastupnik Stanger zaprieđen da dodje k prvaj sjednici, upratio je na predsjednika kluba manjine sljedeći brzojav: „Zastupnik Spindis, predsjednik hrvatsko-slovenskoga kluba u Poruđu. Važnim poslom zaprieđen prisustvovati našoj sjednici, pristaje poslove uz se postupak. Drug Stanger. — Veljako d. siječnja 1894.“

(II. sjednica dne 8. jenara 1894.)

Prisutni: predsjednik dr. M. Campitelli, vladni zastupnik vitez Elushegg, 17 zastupnika — od manjine nijednoga.

Dnevni red sjednice:

1. Priobdenja; 2. izbor tajnika i revizora; izručenje spisa i izbor odbora; 4. izvješće zemaljskoga odbora o a) izboru zastupnika Martinolicha u gradovih Lošnjih mali i voli; b) o izboru zastupnika Bartoli-a u gradovih Poruđu, Umag, Citanova.

Predsjednik otvoril sjednicu u 12 sati, zapisnik posljednje sjednice odobri se bez prigovora.

Zastupnik Barteli položi svođano obećanje.

Predsjednik spominje smrt zam. zastupnika biskupa Ferotiča i Fr. Sbleh te pokove zastupnika, da se u znak suđuti za stolica dignu, što se dogodilo. Zatim se prošio na dnevni red.

Točka I. Predsjednik priobdenja, da se je predsjedništvo zahvalilo ovdješnjemu biskupekom ordinarijatu za sv. mieu prigodom tvorenja sabora.

Zastupnici de Franceschi, Martinolich, Stanger, Marinoni i Babuder ispričali se što nemogaše doći k prvaj sjednici.

Prov. biskup Glavina izpričaje se, da nemože na sabor radi posala.

Zastupnik Wassermann izpričava se, da nemože na sabor radi bolesti.

Zastupnik Stanger javlja pismeno, da je obolio.

Zastupnik Martinolich javlja, da nemože k današnjoj sjednici.

Prov. biskup Flapp prosil, da se ga izpriča nobude li mogao k svakoj sjednici.

Točka II. Sabor izabere tajnika zastupnika Bartoli-a i Vergottini-a. Revizori izabrani su: Bartoli, Cleva, Gambini, Marinoni, Stanchi i Tamara.

Točka III. Predsjednik priobdenja: 1. A. da je vlada podnela zakonsku osnovu o lovu;

2. ista je podnela osnovu o sposobnostih za imenovanje i prisegu čuvara, oprijediljenih za zaštitu poljodjelstva;

3. ista podnaša osnovu o zaštiti ptica koristnih poljodjelstvu.

B. Zemaljsko školsko vieće podnaša: 1. obračun zem. školske doklade i obćenite mirovineke zaklade učitelja za god. 1892. i proračun za 1894.

2. izvješće zem. školskog nadzornika o pučkoj puđuci u Istri za škol. godinu 1891—92;

3. molba petnaest učitelja, učiteljica, učiteljskih udova i njihovih sirota za podpore, mirovine itd.

C. Zemaljski odbor podnaša: 1. obćenito izvješće o njegovom djelovanju od zadnjega zasjedanja do sada.

2. Obracun osnovna za 1891. i 1892. i proračun za g. 1894; 3. obračun pokrajinske zaklade za g. 1891. i 1892. i proračun za g. 1894; 4. razno drugo obračuno, pak sljedeće zakonske osnovu:

1. da netreba legalizacije za privatna pravna pisma do for. 100 vrednosti,

2. da se promjeni § 110 statuta grada Rovinja glodo većino potvrde namata;

3. da se od obćine Lovranske odiele Kraj, Drago, Mošćenica, Kalac, Borsad i Martina. te da za nje bude nova obćina u Mošćenicah.

4. o kaznah za nomarni polazak škola,

5. o uvedenju školske takse,

6. o promjeni plađanja bolničkih troškova i druge manje vrijedne stvari.

Martinolich, Dr. Stanchi, Dr. Vergottini.

Predsjednik spominje, da će predložiti u kojoj od budućih sjednica, da se za pitanje željeznice izabere posebn odbor.

Naši čitatelji znaju, da već nekoliko godina sabor ne izabira nikoga od naših zastupnika u pojedino odbore; tako je bilo i ovaj put. Vidit ćemo kako će biti sa željezničkim odborom.

Dr. Gambini čita izvješće o izboru Dr. Ivana Martinolich-a u gradovih Lošnjaju velom i malom i predlaže, da se izbor odobri. — Primljeno. Isti izvješćuje o izboru Dra. M. Bartoli u gradovih Poruđu-Citanova-Umag i predlaže, da se izbor odobri. — Primljeno.

Dr. Bartoli i drugovi stavljaju nu vladu upit, zašto rabi toliku oružanu silu u Poruđu prigodom sabora, kad je nije potreba.

Predsjednik zaključuje u 1 sat po podne sjednicu opazkom, da će budući dati pismeno na znanje.

Iredentizam pred bečkim parlamentom.

I. U sjednici odbora za isnimno stanje u Pragu i okolji.

Odbor za izpitivanje vladinih naredaba glodo proglašenje isnimnoga stanja u Pragu i okolji i glode obnove praške porote obdržavao je dne 29. novembra 1893. jednu javnu sjednicu. Vladini pouzdanci navadjali su činjenice, s kojih da je vlada bila priijeljena izdati to naredbe, koje je zagovarao i novi ministar unutarnjih posala markiz Baconheim. Proti tim naredbam govorili su zastupnici dr. Harold, dr. Pacak, dr. Barethor, što razjašnjavaju činjenice, što pobijaju zakonitost i potrebu tih naredaba.

Dr. Pacak, hoteći dokazati, kako navedeno činjenice ne mogu biti pravim uzrokom naredbam, spomenuo je, kako su anarhisti gorega podinili, i kako iredentisti u Primorju gorega počinjaju, pak niti se je u Beču niti u Primorju avelo iznimno stanje. Glodo Primorja pokazao je tri tiskovnice, jednu s nekom odurnom slikom, i pročitav iz njih neka mjesta, kazujući, kako se proti monarhiji tu piše, izostaviv dakako ona mjesta, koja se tiču Njegova Veličanstva našega cesara i kralja i njegovo prejasno kuće. Navoe je također nešto o glazbi u Gorjoi i o nekih predstava u tamnojiam kasaliti, odnosno o slavljenju imendana ili rođendana Njegova Veličanstva. Dodao je, da ne želi, da se proglaš iznimno stanje niti u Beču niti u Primorju, jer se avemu silu može stati na put redovitim zakonitim sredstvi, al ujedno ustvrdio je, da je počinjeno gorih stvari u Beču i Primorju, nego li u Pragu i okolji.

Iza njega usao je rič ministar unutarnjih posala markiz Baconheim, branio vladine naredbe za Prag i okolju, te odgovorio dru. Pacaku, odnosno na ono, što je rekao o Primorju, po prilici ovo: Ja sam obavješten o tiskovinah — proklamacijah u Trstu, govorit ih pobliže o tom u tajnoj sjednici. Takove tiskovine šire se po gradu (Trstu) svake godine dva put, na godišnjicu smrti Mazzini-a i 20. decembra. Ovo proizlaze iz Italije. Izdaju ih društva „Circolo Garibaldi“ i „Circolo 20. Dicembre“ i to u Italiji, gdje imade prvog tajnog tiskaru. Iz Italije pošiljalo se je to tiskovine u Trst na nekoga čovjeka, koji ih je noću širio, i koji je sada u rukah oblasti i Odmah iz ministra usao je rič njegovu prouvislenost prof. Frau Oronnini, te je nekako razdrasto, po prilici ovo rekao: Negdje u prošleju doo sam sa radošću iz ustju dra. Herolda, da valja prestati sa međusobnim amunjčenjom.

Zanimljivo njegov najbliži drug (dr. Pacak) ne drži se toga. On je izrekao sumnjivosti protiv talijanskoga naroda, kojega sumnjivosti mora biti odbiti. Potvrđujući ono, što je g. ministar rekao. Demonstracija i pamfleti u Trstu dolaze iz Italije, iz Napulja ili Milana. "Circolo Garibaldi" ne obdaje u Trstu. Slinje pamfleta ne proizvode razdraženja. Gdje su tamo. (U Trstu i Primorju u obće) množta, koja prolaze gradom? Gdje su tamo oni, koji prozore razbijaju? I gdje su tamo oni, koji se protivte policiji? Ne ima niti najmanjeg povoda, da se proglasi iznimno stanje. Dakako i Talijani imaju svojo narodnostno čuvstvo. Što se tiče glasbo i kazališta u Gorici, neznam o tom ništa. Rodjendan Njeg. Veličanstva je u Hjeti, u velikoj vrućini, pak nije svatko u gradu. Za imundand Njeg. Veličanstva cesara i kralja, dne 4. oktobra, i Njeg. Veličanstva cesarice i kraljice, dne 19. novembra ima ljudi u kazalištu. Ovoga posljednjega dana bio sam i sam u njem. Uvjeron sam, da u Pragu i okolici vlada velika razdraženost, i glasovati ću za iznimno stanje tawo.

Posle je još govorio prof. Deym, vladin zastupnik i izvjesitelj dr. Fuchs za naredbo, dobio je risti prof. Alfred Coronini, i dao dosljedno sljedeću izjavu: "Ja moram protueloviti nazorom njegove preuzienosti zastupnika grafa Frana Coroninua o irendentističkom gibanju u Primorju. Zastupnik graf Fran Coronini uzimlje tamošnje stanje stvari pronebrižno (prepuštaljivo, nachlässig). Irendentističko gibanje u Primorju je jako intenzivno, ono raste od dana na dan; i ako se ne pojavlja tako jako u budnih uličnih demonstracijah, to je tim pogubljenije, jer podkupa mirnije ili stalnije austrijsku državu misao i hvata se krugova i stališa, koje se je do sad stalnini držalo. Ja ne zahtjevam proglašenja iznimnoga stanja za Primorje, nego zahtjevam, da se ukine ono za Prag i okolice, jer ja polazim sa stanovišta, da vlada ne smije rabiti dvojake mjere za pojedino pokrajino i naroda. Ako vlada nije obnašla potrebimim, da se lati strožih mjera u Primorju, nobi toga bila smjela učiniti niti u Českoj. Ja ću sa toga glasovati proti iznimnim naredbam".

U tom smislu izrekac je zastupnik Spinčić podulji govor, kojega doniesao u 51. broju "N. Sl." u car. vijedu od prošle god.

Govor zast. Frana grafa Coroninija

država u sjednici carevinskoga vieda dne 13. novembra 1893.

Visoka kućo! Nisam nikako naučio govoriti u ovoj debati, a takodjer neću ni govoriti o predmetu, o kojem se razpravlja i to iz uzroka, da mi se nebi predbacilo, da govorim o stvarih, kojih ne razumijem. Govoriti ću o stvarih, koje su mi poznate. Ne bih bio ni o tom govorio, ali visoka kuća će mi posvjedošiti, da sam dužan odgovoriti na riječi štovanog gospodina zastupnika iz Istre, i tog odgovora neću dugo ostati dužan.

Štovani gospodin zastupnik je tako reknuo podignu pravu obzbu prema talijanskomu puku Primorju i pridržao si pravo, dokaze njegovim tvrdnjama kasnije podnesti. Imati ću dakle možda priliku drugi put osvrnuti se na to. Kazao je, da se je čudio, kad sam se u odsjoku zauzeo za čast i glas onih, koje zastupati se takodjer častim.

Priznajem, da sam očekivao, da bi se on bio čudio, kad je toga učinio nebih bio (Bravo i Bravo!), jer ja se barem trudim, da svoje dužnosti savjestno vršim (Bravo!) i na taj način shvaćam i svoj mandat; a uprav on bi morao takodjer znati, da sam se uvijek vrude zauzimao i za dobrobitak slovenskog pučanstva, kojeg sa takodjer častim tu zastupati. (Bravo!) Čemu takovi govori, kakove smo danas čuli i na koje sam se osvrnuo? Stalno, ja ne oljepšavam ništa, i što je protuzakonito, osudjujem ja isto tako, kao i gospodin zastupnik Spinčić.

Uvjeron sam, da je on isto takov protivnik irendentistične struju, kao što sam i ja. Mislim pako, da ovaj put nije pravi. Hoće li se možda ovim načinom preobrnuti zaslijepljene? Nikako ne! Ovo služi samo za tu, da se ruči mir, kojega čuvati bi htjeli svi pravo misleći stanovnici pokrajine. (Priznanje).

Štovani gospodin zastupnik je u pravom smislu riječi plicdao za iznimno stanje u Primorju. (Vrlo dobro!) — Protuelovljenje! Brakako je kasnije dodao, da ga nebi zagovarao, niti bi ga htjeo predložiti. Tada sam se sjeo na glasoviti govor Antonija u Škockepredvorju "Julij Cesar", kad ovaj uzviknuo pred sabranim pukom: "Brutus is an honorable man"; ali on opetnje toliko puta i takovim načinom taj "štovani muž", dok se puk ne raspali u

divljoj mržnji proti krvniku. Isto tako mogu uplavi, da, akoprem se iznimnog stanja ne želi, od istoga dojde; kad se objavlja množinu stvarih, koje bi tako iznimno stanje opravdati mogle. (Povladjivanje. — Protuelovljenje). Vlada kaže: Ja trobam iznimno stanje u Pragu; obična, zakonita sredstva mi više ne sadoštaju. Ako se još tad kaže, da vladaju i drugdje još gori odnošaji, dovedo se ju naravnim putem do toga, da ga proglasi i tamo. (Povladjivanje. — Protuelovljenje). Hvala Bogu, kod nas toga ne treba. (Nemir).

Nije mi dano proučiti arca i glave mojih sugradjana, ovog ne očekivam ni od drugih. Radi toga mogu se oslanjati samo na to, što se izvana pojavi. Znamo dakako, da se je iz Italije, gdje obdaje nekakva stranka, koja ima prema nam neprijateljeko svrhu, i kojoj je svako sredstvo dobro, pokušala usluštati gadno pamfleta i petarce. Štovani gosp. zastupnik je i o novinah, knjigah, zemljovidih itd. govorio, koji se tiskaju u Italiji.

Zast. Spinčić: Razšireni su bili po školah u Primorju.

Zast. prof. Coronini (dalje): Ako je to istina, onda molim g. ministra nauke, da potrebno odredi; ja neću stalno zagovarati širenje takovih tiskovinah. Ali za to, što se u izuzetstvu tiska i k nam doneo, ne može se odgovornim učiniti oicolog pučanstva.

Zast. Spinčić: Toga nisam ni učinio. Zast. prof. Coronini (dalje): Što kažom, kazao sam već u odboru — i žao mi je, da moram ovo u ovoj visokoj kući upotovati — na pojedine stvari pak ne mogu se tu obazirati. Dogudilo se stvari, koju stalno i ja osudjujem. Kaznoini sudac je dotične osobe, ako se ih je dobito, primio i osudio. Drugog se tu ne može kazniti. Javni mir pak se nije u veliko u Primorju nikad rušio. Ne mogu se sjeđati velikog sakupljanja puka, ne mogu se sjeđati, da se je pričieilo redarstvene organe u vršenju svojih dužnostih, da bi se demonstrativno razbijala stakla na javnih zgradah, u obće, da bi Italijani, odkad obdaje zakon za društva i sastanke, sazvati skupštine pod vedrim nebom u političke svrhe, a takodjer i naša politička društva, u koliko ja snađem — drugi znađu možda više — vode dosta miran i otvoren život.

Ja se mogu — kako sam već kazao — samo na ono naslanjati, što se je javno događaja. Samo jedno htjeo bi u prilog našeg pučanstva kazati. Pučanstvo, koje me dobro pozna i zna, da sam dobar Austrijanac — poradi česa si ništa ne domišljam i što si ne računam u zaalugu, nego sam to, jer se ovo samo od sebi razumije (Povladjivanje), pučanstvo dakle, koje me posvama spontano već 20 godina pošilja u ovu visoku kuću, da zastupam njegov probitak, moralo bi se oprostiti od obzube, da goji prema Austriji neprijaznu ćud. (Povladjivanje).

Obzirom na ovu okolnost, svršujem sa riječmi velikog Gibelina, neumrlag pjesnika i mislioca: E quosto fia suggel che ogni uomo sganni I. (Zivahno povladjivanje). (Dalje sledi.)

Pogled po svijetu.

U Trstu dne 10. Janara 1893.

Austro-Ugarska. Ministri financijah s ove i one strane Leithe spozrazumjeli se, da će u tekućoj godini povleći iz prometa svaki oko 100 milijona for. papirnata novca, te ga nadoknaditi sa srebrnini i zlatnini krunami.

U Českoj je još uvijek trvenja između vlade i pučanstva, osobito što vlada za sve sitnice upriličuje prematične i zatvaranja. U saboru podnesli su mladočekisi zastupnici predlog, da se ukine proglašeno tawo obsadno stanje za Prag i okol. Taj predlog bio je žestoko razmatracan, pak je takvoj motivaciji predsjednik protislovio.

Srbija. U ovoj kraljevini događaja se na žalost, svaki dan koja novost, da se njom uzmognu pitati senzacionalni listovi nam protivnih narodnosti. Tako se ovih dana javlja, da su častnici u nekoj gostionii umorili jednog svojeg drugova, ali se za uzrok nezna. Brzovaj je javio, da je na Božić morala vojska u Kregujevnu postiti, jer nisu liferanti htjeli dati hrane, pošto jim država neplaća zaostatakah.

Stanje je u toj jadnoj kraljevini zbija teško; jer, neima prave stranka, koja bi zdušno i pošteno htjela narodnu stvar voditi. Kaže se još uvijek, da se kod bivšeg kralja Milana propitkuje, kako i što se ima činiti, i da on sa udosom zemlje ravna. Ljepa i ta! Prodac narod, potrošio njegov žulj, pak jošta zapovjeda.

Italija. Stanje u Italiji sve opasnije. I u Rimu se miču, jer je politija ovih dana zapljenila nad 10.000 izisakah revolucijonarnih spisah, koji su bili pripravljeni za razprostranjanje svoje radikalni i pukom. U Siciliji jošta uvijek vrije, te se zabilježuje svakidanjih sukoba pučanstva sa oblastmi i vojničtvom. Vlada sama strepi pred takvim gibanjem, te je proglasila obsadno stanje za cijeli otok, ali se nezna jeli će takve mjere štogod i dokle pomoći. Na prama vani nastoji italijanska vlada, da stvar koliko moguće umalovaži, ali se ipak doznuje za svako gibanje i bunu. Vojska se uvijek umnožaje u Siciliji te je ponovno pripravno 30.000 vojnikah za put na taj otok. Iz svega se dađe zaključiti, da je bilo u Siciliji sve pripravljeno za bunu.

Francezka. Sa današnjim dninom počela je razprava proti anarchistu Vaillantu, koji je bacio bombu u zastupničkoj kući Porotnici i državni odvjetnik dobili su od anarchistah opominjuća pisma. Sud je dobio svu silu izbitih ili probitih predmetah, koji prikazuju grozotu zločinstva. Poprimljene su najstrožije mjere u sudbenoj zgradii, da se tim preprieci mogućii koji napadaj. Vaillant je odsudjen na smrt, a kada mu se pročitala osuda uzviknuo je: Živita anarchija!

Englezka. Između Engleske i Francezke nastao je bio sukob, i to radi jednog dogodja u Africi, gdje su se sukobili njihovi odjeli. Misli se da je cijela stvar nastala nesporazumljenjem.

Razgovor

med Katom i Marom na beg ovoj lovke kod sv. Lovreća na Porečini.

- K. Ala lapa ovoga kuma, želila sam vas viditi kako i sunoo bože.
- M. Ča je da novega poli vas ali želite da od mene doznaš.
- K. Poli nas ni nič novega, lego bi rada ča doznaš od vas i od Vašega muža, kako se gospoda talijanska i kraljevska pripravljaju u Vrsaru za nove izbore ili balotacune.
- M. Moj muž Juro, ki sedi na obdini sa gospodom je čul iz ust g. podestata, da već neželii biti za podestata, ako nebudu slođina mej pukom u Vrsaru i vani.
- K. Lapa moja kako čest, da se složi o ganj i voda, kako bimo se mi mogli slođiti sa onim, koji neta, da poznaju nas ni našega jezika, ki nas trataju sa čđavi i divljaki, ki nas poznaju samo kad su izbori i kad je triba čagod platiti.
- M. Pravo govorite kuma moja, sad je i mene neki dan takova tukala. Doša je u našu kuću neki čovik, pak mo pita niko prokarigo, a kako mi neznamo nego naš brvaski materineki jesik, nisam ga razumila. Jor je nosio pod pazuhom nište, kako i sanpoid slamo, mislija sam, da našinja stare kandrige pak sam mu pokazala par starih kandrig, ali toga ulje čia ved je nešto i dalje brblja, ma se nisamo kapili.
- K. Pak ča ste rekla kumparu Frani? Povidala sam mu svu štoriju stiz čovikom, a on mi je vulje roka, da je to bia neki vsaraki šarenjak, ki kupuje glasovo sa izbora, i to svaki glas za pijat biguli i kus stare kobiline.
- M. Tako imaju u Vrsaru beđi za trgovinu sa ljudskim mesom ali, da bi nam pravili ili sagradili dobru školu, po pravili putove i adpri kakovu školu, sa to nimaju beđi.
- M. Kod izbora občeđati čō nam svega i svadeša, a kad alipi i čōravi poviraju i za njih glasuju, onda moremo čekati do sudnjega dana ono obećanje.

Samo noka nepridu ti trgovci pred naša vrata, jer je naš Frantina pravil debel držak stare motle. Bogme neče ni poli nas dobro pasat, ako ki pride kupovat ljudo. Lepo je to čiti kuma moja, da su veđ i poli Vas i alipol progledali. Vero pak su, da bi tako i po celem komunio. Amen Bože!

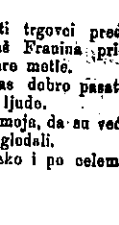
Frantina i Jurina

Jur. Ča da još nisu zibrali u Poreču podestata?
Fr. Jli redi, da ponužajo livo i desno, ma da toga nijedan neče vazeti.
Jur. Dunke po temu je to brime težko.
Fr. A ma, ter njim ja mi nisno naložili; manjko ovoga puta je kompanja bila mirna.
Jur. Pak ni to njim ni pravo.
Fr. Ni neče nikada bit.

Različite viesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri.

Drutvonom blagajniku stigao nadalje sljedeći iznosi: P. n. g. Rajmund Jelušić župnik u Bersudnu silje 35 for. sakupljenih prigodom spravoda njegovo tetke Marije Mohovoi i to ovako: m. g. svadešnici: Anton Nežić, Ivan Kraljič, Anton Puž, Dinko Pindulić, Igaocij Škubrtal, Ivan Potočnik, Šime Truljić i Rajmund Jelušić darovale primljene sviede, za koje se je utjeralo 16 for. 50 nov. Ista gg. sa ostalimi gostovii sakupile kod stola 13 for. 50 nov. — Mato Kramar-Banšina iz Rakotolah (obdina Motovun) silja for. 7 sabranih prigodom pira g. Ivana Pahovića sa gospodičnom Marijo Bazijako i to for. 5 darovanih po mladoženji za sebe i suprugu, i for. po sabirnu Matu Kramaru i I for. po m. g. župnika Vinku Orlandini-u u Rakotolah. — Mate Sanković-Dano u Rakotolah silje sabranih prigodom kštenja sina Antuna Ribarića u Vodiceh for. 5.40. Darovale: Mato Sanković župan for. 1.50, Dolžau Juse župnik Vodice, Mandić Vinko učitelj u Vodiceh i Ribarić Ivan Martinov svaki po 1 for., Ribarić Anton poštar 50 nov., Staničić Ivan djed kretanica iz Brezovice 40 nov. — Isidor Velikanović iz Beča silje for. 12 uplatiše u društvo sa vetešćenim g. dr. Starčevićem: dr. Starčević for. 5, T. Simonić for. 1. dr. Martin Juranović for. 1, Mato Dražić for. 1, A. Pavolić for. 1, I. Kretelj for. 1, G. Bogić for. 1, L. Velikanović for. 1. — Anto Volarčić Rieka silje sabranih u Hotel "Lovre" u vasealom društvu for. 9.40. — Šerbec odvjetnik u Koprivnici Ožegović članarac Uplatije: Metel barun Ožegović članarac 2 for., Antun Kovadić župnik, daruje 1 for., dr. Samojlo Wolf advokat, M. Lenček sudboni pristav, Vladimir Virag sudb. pristav Ljud. pl. Mikšić, Niko Orošković, pristav Ljud. pl. Eisenstein štik, Dane Smekal ljekarnik, M. Starčević inžirnik Gjurgjevac, Horvat Mato. O. Makarić Makarij vjerodostolji, svi iz Koprivnice, darovale svaki po 1 for. Dr. Malavauco odv. Leopold, zemljomjer Sokolovno, Jusip Kosač, Al. Mikac načelnik, M. Sabotinčan, Mato Vuksan kot. pristav Koprivnice, Antun drijaj pl. Zidarić satnik, Šandor Tupal trgovac, Gjoko Milnarić kontrolor, Fordo Zolja ljekarnik, Julij Golubr učitelj, Olga Lobjlova, Berta Stosić, Bolovar, Dragica Hamulakova, Viktorija Kloubard i Marija Horcogova, sve učiteljice, Matija Požeg Kapelan svaki po 1 for. članarino. Dr. M. Pavolić odv. u Koprivnici članarino 2 f., Mijo Židovno ravnojaki učitelj u Koprivnici članarino for. 1.50, Šompor trgovac daruje 2 for., M. pl. Ožegović daruje 96 nov. Tomo Bestak kapelnik daruje 50 nov., Juse Martiničić daruje 50 nov., I. N. Šerbec hak odv. daruje for. 1.80. — Dr. Niko Polić, Meja, silje for. 8.80 sakupljenih na zdravicu g. župniku Urpani-u — Petar

trgovci pred
Frana i pri-
ro matle.
nas dobro pasat,
ljudo.
moja, da su već
glodali.
ako i po celem

urina
u Poređu po-
o i deano, ma
zazeti.
primio težko.
nemio nalozili;
kampanja bila

o.
o.

esti.

Civila

Društvenom
medeći iznosi:
znik u Ber-
njih prigodom
je Mahović i
Anton Ne-
Dinko Pin-
Potobnič
čie darovao
je utjeralo
ostajini go-
for. 50 nov.
Rakotolah
sabranih pri-
a za gospo-
for. 5 daro-
i supruge, i
i i for.
randini u
Dane p. Vo-
kristenja sina
for. 5.40. Dan
for. 1.50.
Mandić Vinko
an Martin
u putar 50
nika u Bre-
nikanović iz
društva sa:
dr. Star-
dr. Martin
for. 1. A.
I. G. Bogić
— Anto Vo-
— Šćorbak
for. 38.86.
vić članice
k. daruju i
t. M. Len-
Virag sudb.
Orešković,
fizik, Dan-
vić mještak
Makarić Ma-
vencić, daro-
vauće odv.č.
e. Josip Ko-
Sabučanić,
pririvnica, An-
doro Toplak
ululor, Fordo
gadiću, Olga
ar, Dragica
ar i Marija
arja Požeg
rincine. Dr. M.
varino 2 f.,
u Koprivni-
ar daruju 86
ruje 50 sv.,
I. N. Šćor-
Dr. Niko-
cupljenih u
— Petar

Matanić povjerenik u Vrhnici šilje for. 9, a uplatiše god. članarinu od 1 for.: pop. Josip Brusić Vrbnik, Ivan Ivotić, pop. Fr. Volarić Vrbnik, Albert Brodović, Niko Volarić, Petar Matanić i Antun Feretić; darovali su: pop. Josip Brusić 1 for., Ivan Ivotić 1 for. — G. Matija Mogorovič šilje for. 7 sabranih u prijateljskom krugu na predlog P. Jurčića prigodom nadzavice istarskim pravkom. — G. Rušić, Rieka šilje god. priinos od for. 12 na ime Tome Stipanović iz Kostrane Sv. Lucija. — Ante Volarić, Bioka, šilje sabranih u Hotel Lovro for. 8.80. — Josip Škropeta iz Škropeta kod motovunskih Novaki šilje for. 14.10. sakupljenih prigodom božićnih blagdana. Darovao Josip Škropeta, Ivan Škropeta, Anton Trepuć svaki po 2 for., Miho Sdat for. 1, Šime Ivak, Marija Tonuša, Ivan Mikulić, Frane Ivak, Mate Sa- lar svaki po 50 nov. Anton Kl. Mać, Josip Mikulić po 1 for., Marija i Marko Jugovac po 20 nov. Antun Galo, Mate Šupić po 30 nov., Antun Jugovac for. 1.20, Mate Sardo 40 nov. — Rikard Katalinić Jeretov šilje for. 90.20. Uplatilo: Juraj Binkini kao V obrok utem. svote 5 for., Rikard Katalinić Jeretov za prosinac 1 for., darovao I. Maurin, Zadar, 2 for., A. Kričević, Don Mate Vešić i Lujo Kargotić svaki po 1 for. B. P. Siminajti, Vit, i A. Buljan Sinj svaki po 2 for., D. Bregović 20 nov., A. Dražinić 10.60, Tome Ivano- vić 10.10, Tomo Didolić 8.40, Fran Josip Malić for. 2.50, P. V. Milović for. 5, Ju- raj Gamulin for. 7.20, Petar Didolić for. 36.30. Od te svote sakupio dobiošću primio „Nar. List“ for. 27.30, a ostalu svotu sakupio i primio povjerenik R. Katalinić Jeretov. — Ivan Polić, Cirkvenica, šilje for. 11, a darovao: Petar Veličić, Ggijca Urpani, Franjo Zaričević, Grabovac Vinko, Franjo Pažulin sv. iz Cirkvenice svaki po 1 for. Hinko Babić farmaceut, Toma Višić, Mate Car, Bolfo Kostrović svaki po 50 nov., Cirkveničani 2 for., Ivan Polić 2 for. — G. Antonić ovdj. kandidat u Krku šilje for. 11.20 sakupljenih u Kolišnju u veselom društvu. — G. Ante Dučić nije sakupio for. 3.50, kako je to bilo pogrešno javljeno u zadnjem broju „N. S.“, već je isto svotu sakupio g. Ivan Mirko Pavačić, tajnik občine Grobnik na Luojnu u Ka- stvu kod prijateljskog stola. — Sl. upravnik „N. Lista“ u Zadru primila je od gg. braće Martića, trgovaca u Čapljini kod Metko- vića for. 10. Živili plemeniti darovatelji! — Našemu uredničtvu pripisalo je g. Gaud. Sokolić iz Nerezin 1 for. kao članarinu za god. 1893.

Dioccezanske vijesti. Veleč. g. Frane St. e f a n u t t i, župa upravitelj u Dragudu. Imenovan je župnikom na Paznu — občina Boljun. Veleč. g. Ljudovik Z v a d e k, župe upravitelj u Gologoricu imenovan je župnikom u istoj župi. Veleč. g. Fran. M u j o s a n, kanonik-kurat u Veleču, ime- novan je župnikom u Izoli. Veleč. g. gosp. Karlo B o u z, svećenik krške biskupije (Celovca) imenovan je učenjakim propo- viednikom u krkvi sv. Anthona novoga u Trst. Veleč. g. gosp. Mihovil F l o i s c h o r imenovan je kancelistom konzistorijske pi- sarne. Otvoren je bio natječaj na kanoni- kat u Piranu do 6. t. m. — U Paznu premijnu je dne 21. t. m. veleč. g. Antun K l e m e n t i ć, umirovljeni župnik, koji je mnogo godina služio u Lindaru. Vječni mu pokoj.

Iredentističke demonstracije u Trstu. Dne 8. i 9. t. m. našlo se po Trstu mno- šinu razstređenih na više krajevah i u po- bližinama škričnice utaknutih lističah se (pri- jatelj) litografiranih i italijanskih bojah se poprek ornom alfabardom i nadpisom na- okolo: „Circolo Garibaldi Trieste“. Pak će jošte biti ljudih, koji će se usuditi tvrditi, da u ovih pokrajinah neobstoji iredenta, nego da se lični štikopini donoseja iz vana. A službeni će svet ovo proglašiti i opet djetinjerim ili mudri zabutjeti.

Dobro da se zna. Držani sud od- ložio je u prizivu gospodarku zadrugu u Krku, u stvari dozvolah lova, da imade istareki zemaljski odbor platiti gospoder- skoj zadrugi u Krku sve takse za dozvol- lova od god. 1891. i 1892. i dotičnu globu. Povrh toga oduđen je pokrajinski odbor na izplatu pamičkih troškova.

Oprost od čestitanja prigodom pro- mjene godine darovao na prigod. „Bratov- štine hrvat. ljudi u Istri“ sliedeca gg.: Bachman Pavlina Bistrica 5 fur., Sterk Anton Rieka 5 for., Dr. Andrija Stanger i supruge van Franjo Volenko 2 for., Ju- lusić Rajmund Horast 2 fur., Dr. D. Vi- tazić i Dr. D. Trinajstić Krk svaki po 2 for., Eilnor Ante Paz 2 for., Jenko Slavoj Podgrad 2 for., Volikanja Josip Jurčić 1 for. R. Katalinić-Jeretov Zadar 1 for. — Uplatili članice „Bratovštini“ sli- edeći Orlid Martin, Mraković Niko i Ju- ranić Mate iz Puata svaki po 50 novč.,

Šarson Ivan i Jolešić Henrik svaki po 40 novč., Jenko Slavoj Podgrad 2 for., Uak Frane 1 for., Valentić Ante Draguč 60 zč. Darovali „Bratovštini“ sliedeca gg.: Šćolac Ante župnik iz „Novakih“ sa, Igu- bljenu okladu 1 for., Justinčić-Matko župnik u Sv. Vidu (Krk) 1 for.

Iz Serdočić (občina Kastar) pišu nam 2. Janara 1894. Na molbu nekolicin obči- nara Serdočove županije, da se kao prvi božićni blagdan proslavi Ivasje u Serdo- čovoj županiji obdržavanjem sv. mise u krkvi sv. Križa, odzavao se naš obljubljeni zastupnik na carevinskom vieču u Beču, veleučeni gospodin profesor V j e k o s l a v S p i n d i ć došao istoga dana dne 27. decem'bra 1893. odelažiti sv. misu u našu crkvicu.

Naroda sabralo se toliko, da se je crkvice napunila sa pobožnim pučanstvom, koje je ugodno iznenadjevo bilo kraecim. govornom gospodina zastupnika, kojega je on svojom poznatom gorljivom ridočitošću izrekao pod sv. misom sakupljenom pu- ko o ljubavi do Boga i do ikrnjega evka. Liopo njegove riedi: „Braće, ljubite se među sobom i ništa vam, nego, teško bit postignuti u svojih pravednih želja,“ a ne smijemo zaboraviti i nastojati moramo, da ih dobro u sroo uvrstimo, jer smo ovi- je dođeni, da bez složne međusobne ljubavi ne postignemo ništa“.

Ovdja u Serdočovoj davna je želja, da se, obzirom na mnogobrojni broj pu- čanstva, koje ne ima prigode prisustvo- vati sv. misi uvijek, kad bi želio, a to radi udaljenosti od plovanske crkve svote Jelene u Kastru, upozastai kapelana k našoj crkvi sv. Križa u Serdočovu. U to imo tražilo se već godino 1851. kod presvietlog biskupskog ordinarijata u Trstu kapelansko mjesto; tražilo se ju i kaenija višo puta, jer je živa želja pučanstva, da se jednom toj nanbdnoo potrebitoj želji, u interesu svote vjere zadovolji. Narod ju u to ime pripravan sagraditi kapelanski stan, samo kad bi siguran bio, da će ka- pelana dobiti. Jedino ovo stalno osiguranje moglo bi pospješiti gradnju kapelanske kuće, radi koje ja udmjen i potvrđen od strane obđinekog zastupstva naot i pro- raćeno, i zato se nadamo mi župljani Ser- dočove i bližnjih županija, da će nam davna želja već jednom ispunjena biti.

Kapelna u Sv. Križu mogao bi od- državati i pomoćna škola, pošto je glavna škola u Kastvu odaljena i do ¼ sata djeći za polazak škole, što je skopcano osobito u zimsko doba sa velikom neredovitošću; i pošto je bližnja škola u Zametu propuna djece, brojeđe prako 100 učenika. Gosp. kapelan mogao bi podučavati vjeronauk i u školi Zameta, a ponajglavnije trebao bi kapelan u Sv. Križu u pogledu održava- nja sv. vjore, jer je naša županija na međi izmedju riedke okolice, napuđene pučanstvom različitim, koje se ima prigode pohadati orkvi i božjih nauka, pak se naš narod kviri i gubi vjeru otaca svojih, ne imajuć prigode čuti redovito ried božju.

Zato nam je g. zastupnik S p i n d i ć veoma ugodno, dočavši dne 27. decembra p. g. medju nes i mi mu se ovim putem najsrdačnije na ljubavi javno zahvaljujemo.

Kod dolaska bio je gosp. zastupnik pucanjem iz mužara pozdravljen i nago- vorio ga u ime naroda obđinski savjetnik gosp. M a t o S e r d o č - M a r k o v i ć, a narod so je pozdravu g. Serdoča od srca pridružio, rukujući se sa g. zastupnikom, koji je znao svakomu ljubeznu ried kazati.

Poslje sv. mise sakupio se jo kod pri- jateljskog stola u kući g. Ivana Serdoča- Jurcetova liopi broj obđinara, koji su u ugodnom razgovoru sa gosp. zastupnikom prošli par ura vesoli i zadovoljni.

U imu svih opetovno zahvalio mu se g. Serdoč-Marković na delazku i na oso- bitoj brizi, koju položio na zastupanje na- rada na carevinskom vieču u Beču, izrekav mu podpuno povjerenje i odobravajuć dje- li njegov požrtvovni rad, na što je g. za- stupnik okriepio nas sa jezgrovitim go- vorom o dužnostih prama narodu i narod- nim našim pravicom, obećav nar za neke nikada uzmanjati, dok mu ih dopustilo budu, braniti narod svoj, koji je polužio u njega sve svoje povjerenje i skrbni za za njegovo duševno i tjelesno dobro. Iz- kazio je želju, da se sastanu izbornici o- log ovog kotara i na tom sastanku, da položi račun dionovanja svoga. Popitano so za sve naše narodne potrebe, koje smo mi g. zastupniku izkazali i on ih zabilježio, da ih svajodobno na pravom mjestu iz- kaže i preporuči.

Gosp. zastupnik nije hotio primiti ni- kakve plaće za obdržavanje sv. mise, već je radje darovao 5 fur. kao prvi priinos za sabiranje darova u Krku gradnju ka- pelanije i škole u Sv. Križu, čemu se je pridružili i ostali, sabrav u tu svrhu iznos od 12 for. 65 novč.

Obđinari Serdočove bili bi rado spvo- veli čitav dan u društvu omiljlog avog zastupnika, ali su istrga drugo narodno dužnosti svale u Opatiju, zato nas je poslje podno na 1 sat ostavio, prađen sa srdac- nom željom svijah, da nas opet kojom prigodom počasti svojim pojetom, da se njegovom besjedom okriepimo na dalnji dobrobitni složen rad skupnog narodnog dobra i na želju, da nam ga Bog zdrava i kriepka još mnogo i mnogo godina uz- drži svomu hrvatskomu narodu na korist i čast, pozdravljamo ga i ovom prigodom u novoj godini, zaključujuć ovaj dopis sa srdačnim riedmi: Živio nam pravi zastup- niček naroda, živio narodni ljubimac prof. Vjekoslav Spindić!

Iz Pazna donesa zadnji broj „L'Intriat“ viest, da je zomajski zastupnik, zamjonič predsjednika u zemaljskom saboru u Po- ređu i nadebnik u Paznu, g. dr. Dukić, položio sve te daste — na veliko veselje dakako svih Talijana Istre, napose ovih grada Pazina. Na umiroenje ugrjanih mož- djana porečke „habice“ i njezinjih pisarka, javljamo za danas samo to, da su čuli nešto zvoniti, ali ne znadu pravo gdje ni kako.

Iz Pazna pišu nam dne 4. t. m.: Dne 21. pr. m.j. pruminiu je ovdje umi- rovljeni župnik svejednog Lindara veleč. g. Antun K l e m e n t i ć, čestit svećenik i vriedan rgođulj. Pokojnik bijaše nastor svedočevta naše biskupije. Rodlo se je u Idriji 21. maja 1802., a riedjen bijaše 19. augusta 1882, te je služio u Roču, Brgudu, Voloskom, a ponajdulje u našem Lindaru, gdje je ostario najbolju uspomenu. Dne 23. pr. m. j. prirodimo mu ovdje sjajan pogreb. Poslje crkveno bogoslužbo izradio je preč. g. O r b a n i ć, naš župnik-proš- tjeo pokojnika veleč. g. B. Vitezić, župnik Lindara, te ga odneseo na pogreb u Lindar. Gosp. Vitezić pozvao je puk na zornici, da sudjeluje kod pogreba, a po- božni onaj puk odzavao se iz čitave župe pozivu svoga vriednoga pastra. Mlado i staro, muško i žensko pobrillilo je u blag- danskem rihu sa svedočami na sprovod u Pazin. Što je moralo ostati kod kuće pri- družilo se sprovodu kad stiguo sa pokoi- nikom u Lindar. Sav sveti obrod trajao je od 9. i pol sata u jutro do 2 i pol sata poslje podne. Lindarski mladići nosili po- kojnika u Pazin i Lindaru.

Mjestna obđina i lindarska crkva po- ložilo vianac na lies pokojnika, a kasnije poslao je vianac i g. dr. R. Baxa, o. kr. umirovljeni liebnik u Trstu.

Toli mnogobrojno sudjelovanje našeg puka kod sprovoda čestitog pokojnika ga- zuilo je mnogo do suza. Lindarski puk je zahvalan svomu župniku i mjestnim po- glavarom, što su izposlovali prenos mrtvih ostanaka bivšeg svog župnika i dobro- stitela, komu kličemo i na ovom mjestu iz zahvalna srca: Naučivao se božjeg lice, dični naš župnik!

Iz grada Krka pišu nam 4. t. m.: Kako vam je poznato, raspalao je mu- nicipij grada Rovinja na sve obđine Istre, koje spadaju pod tribunal u Rovinju, molbu, da bi se izjavilo proti nakanjenom po vladj prenosu tribunala iz Rovinja u Pulu. Ta- kova molba stigla je i našoj obđini, te so o njoj razpravljalo u obđinekoj sjednici dne 23. pr. m. j. Obđinski savjetnik Se- dorović stavio je predlog, da se molbi sa- dovolji, te jest da se obđinsko zastupstvo izjavi proti prenosu tribunala iz Rovinja u Pulu. Na g. Socmorosih radunao je bez krčmarar, jer ga ovaj put nije poslušila sreća. Ustao je naime da govori proti nje- govom predlogu obđinski zastupnik i naš dični zemaljski zastupnik preč. gosp. dr. Frane V o l a r i ć, te je temeljitim razlozi- pobio predlog gosp. S e c m o r o s i h a, do- kazav, kako bi bilo koristno i vrlo potre- bito, da se tribunal prenese iz Rovinja u Pulu. Uz njegov predlog prijatelja je viedna zastupstva, prumda je ista sastavljena od talijanske viedine. Razlozi g. dra. V o l a r i ć a bijahu toli čvrsti i nepobitni, da su za njegov predlog glasovali i isti njegovi pulitički protivnici.

Očekujemo, da će so u ovom smislu izjaviti i drugo naše obđine u Istri, koje su od municipija u Rovinju naprošene, da se izjave u tom pitanju.

Posljedica napadaja krčkih Talijana na Sonjane. Mjeseca augusta prošle go- dine zaviesitil smo naše čitateljce o isgredu i napadaju krčko fuškare na enjeke istre- nike. Sada će jamačno zanimati naše čit- ateljce viest, što nam ju šalje prijatelj iz Istre, da je o. kr. državno odvjetnik: Dr. Rovinju podnio protiv dovoznestorice ob- luznicu radi zlodina po § 87. i prestupka po § 805 k. z. Pozvano je 17 svedočea, a medju njima četvorica iz Sonja.

Iz Kattolra (obđina Višnjana) pišu nam 8. t. m.: Kako je lotos, Bogu budj hvala, i kod nas obilno rodilo vino, oče-

kujemo bilo od kud trgovca sa istim i krčmarje, jer bismo rado prodali kapljicu, da platimo dugove i da poravnamo računa sa cesarskimi i obđinskimi uredi. Nošto se je prodalo trgovcem, koji su amo došli, a nešto vina imademo jošte na prodaju. Pri- mili smo nešto i pismenih ponuda, dotično poziva, da šaljemo uzorko (kampune) i u odaljenije strane. Medju timi sudiooci od- likovao se neki Perić iz J a s k e, koji je nam raznim pisao, da mu šalju uzorko, te da će do mala poslati bačve u Pazin i doći po vino. Nu on je valjda uzorko poplo i na nas zaboravio. Nama so čini, da to nije čist posao, pak to iznašamo na svietlo, da se takovih trgovaca čuvaju naši ljudi. I prošle godine pisao je neki takav tr- govac „P“ našim soljakom u Radučić — obđina Višnjana — te mu mnogi poslaoše uzorka, al trgovcu ni traga ni glasa. Po- zor dakle vinogradari, da vas u buduće takovi trgovci neobsteo.

Nova škola talijanskog društva „Legia nazionale“. Odavna smo javili, da je po- steljandovao društvo „Legia nazionale“ od- lučilo otvoriti talijansku školu u podobnini Hum — obđina Buzet — u čisto hrvatskom mjestu. Kako nam od tamo pišu, sagradila je tamo „Legia“ školsku zgradu, te je imao prošlih božićnih blagdana preznati poduku u toj školi neki učitelj Tirolac, kojineza ni riedi hrvatsko. Neznamo doista, kako će taj siromah započeti poduku sa ovim neerodnom načom rjezumima, koja ga neče pod nijednu člonu razumiti. Očekujemo, da će nos koji od tamošnjih prijatelja ob- vjestiti potanje o tom otvorenju nove škole i kasnije o uspjehu, dotično o nesuspjehu u istoj.

Trgovcem sa vinom i krčmarom pro- poručamo naše mjestočno u srednjol Istri v. e. Petra u žumi, gdje imade na pro- daju mnogo dobra vina. Obratiti se valja na tamošnjeg rodoljubnoga župnika, koji će uputiti gg. krčmar i trgovca k pojedini mjestu vinogradara. Kojakakvih šarenjčkih maestara i trgovčida, koji gledaju jedino svaju korist, a štetu trgovca i vinogradara, valja sa i tamo čuvati.

Sjajan uspjeh „Matice Hrvatske“. Glavna uprava „Matice Hrvatske“ javlja družtenim povjerenikom i članovom, da je čitava ukladla „Matiničin“ knjiga za god. 1893. t. j. 10.000 otiaka, posve razpa- đana, te da se više ne primaju novi čla- novci. Knjige su jur dotikano, te će za koji dan započeti dionjenje, dotično razpo- slavanje knjiga za godinu 1893. Čestitamo sjašnjoj upravi naše čitane „Matice“ na toli sjaжном uspjehu!

Posaveka Hrvatska“. Tako će se zvati novi list, koji se snuje u Brodu na Savi, te će već oko polovice t. m. izći prvi broj. Želimo dobar uspjeh.

„Relchepost“ zove se dnevnik, koji je počeo novom godinom izlaziti u Beču (Wion VIII. Jussalfelderstrasse 14) i koj stoji za godinu 16 for. za četvrti godine 4 for. 10 novč. Ima i po Istri mnogo naših ljudi, imenito svećenika, koji rado drže jedan list izlazeci u prestolnici monarhije, u Beču, u tom ajolu našega vladara, u gradu gdje se kreji uđas par za jedan dio monarhije, i za jedan dio našega naroda. Mnogi su do sad držali list „V a t o r l a n d“ kao list, koj sastupa katoličke probitke i koji je bar ponekle bio praved- nan i slavenskim narodnostim monarhije. U posljednje doba, što dalje to više, čuli smo glasove nezadovoljstva s tim listom, jer da nimia ninkvih stalnih načela, već da piše kako već vjotar sa vladinih strana puče; imenito pako, da jo sve manje pri- jasan pravednim zahtjevom slavenskih naroda monarhije, da neče, da donša opravdanih pritužbu i želja iz raznih pre- bđuju naše domovine. Mnogi su se ga već tako zasitili, da su rekli: ja ga već neču nit nemogu držati; pačo oni, koji se ga od prijatelja dobivali, pisali su njim ili poručili ili rekli, nok njima ga već nebašju. Pitali su se ujedno, koji bi list iz Beča držali, si na to pitanje bijaše teško od- govorit. Nije se našlo medju boškimi li- stovi ni jednoga, koji bi se mogao pro- kurčiti našim ljudom, kao vjornim kato- licim i kao Hrvatom ili Slovencem. Spomenuti posve neodvieni „R e l c h e p o s t“ red bi, da će odgovarati posve čuvstvom svakoga prvoga krđana-katolika, a neče biti protivan niti pravednim zahtjevom Hrvata i Slovencana. Na tu tvrdnju ovl- aštija nas imona mužova, koji stoje na čelu lista, kao što su profesor bogoslovja i ze- maljski zastupnik u Dolnjol Avstrij Dr. Mir. S o h o i c h o r, zastupnik na carevin- skom vieču knez L i c h t e n s t e i n, Dr. Lu e g e r, Dr. G e s s a m a n n. Ovi po- slednji tri pokazali su već nešto, da pojma našo nevolju i da su voljni pomoći nam Hrvatom i Slovencem, imenito u Primorju. Oni pravo simpatički govore naših zastup- nika, podpiseju njihove interpelacije, pače

postavljaju jih i sami, i govore o naših odnošajih, u prilog pravednosti, u prilog nam. I sam list na pokus od 20. decembra ima nam priznan glasiti obzirno na odnošaje u Primorju. Nadamo se, da će toga i-unaprijed donasati, i preporučamo ga svim našim, kao najbolji dnevnik bečki, pisan u katoličkom duhu i priznan našemu hrvatskom i slovanskom narodu.

Listnica uprave.

Gđa N. V. I. ka. Ovim je plaćeno za 1894. Uplatili su nadošle za „N. Bl.“ gg. S. A. Novaki for. 5, S. J. Motovun for. 10, B. I. Pasi for. 5, R. I. Zimaj for. 2, P. E. Karolja for. 2, K. V. Rieka za list for. 250, Dit. Kastar for. 2, 50, F. Dr. I. Porač for. 250, Obr. Varaždin for. 125, Cit. Gina for. 5, R. G. Rieka for. 5, Y. I. Zagreb for. 250, H. B. Delvar for. 4, Cit. Senj for. 150, Bibl. Alg. Krk for. 350, J. A. Zadar for. 5, G. J. Beram for. 50, B. H. Gorice for. 2, Kujž. H. Zagreb (oglas) for. 10, B. J. Sušak for. 3, Cit. Ljubljana for. 5, K. J. Malinska for. 1, Cit. Tolmin for. 250, Zora Opatica for. 5, S. L. Babinac for. 5, P. F. Rieka for. 3, S. A. Babinac for. 2, R. J. Rieka for. 12, Cit. Lošinj for. 250, V. Dr. D. Krk for. 10, M. G. Sinau for. 250, Prva štod. Zagreb for. 5, Gradj. Cit. Osijek for. 125, J. P. Dobrinj for. 1, B. M. Kambolovo for. 1, Gosp. zadr. Opatica for. 10, Cit. Gorica for. 5, Brat. Volesko for. 5, S. J. Metlika for. 5, P. J. Buzet for. 10, M. F. Kopar for. 7, M. F. Vranja for. 250, O. J. Pasi for. 250, M. J. Pasi for. 350, M. I. Karolja for. 150, S. I. J. Oprtalj for. 2, M. K. Zimaj for. 250, isti za A. B. I. A. S. for. 2. (Štidi).

Javna zahvala.

U blagotvorne svrhe hrvatskog pripomoćnog društva u Beču, naročito u svrhe učitelja, koje podržavamo za uhege hrvatske djake visokih škola primismo od presv. biskupa Filipa Fr. Nakića u Spiljetu 20 for., presv. biskupa Pavla Gugiera u Zagrebu 15 for., slavnog osjeđaravajudeg društva „Croatica“ u Zagrebu 15 for., presv. banovini M. Uaukić u Osijeku 20 for., Dr. I. Pasasola u Dubrovniku 10 for., Dr. I. Landenbacha u Yukovaru 10 for., od gospode zastupnika na carinovskom vieću: Dr. M. Laginja, V. Spiničić, J. Biankiniu, I. V. Perića po 5 for., od Dr. D. Vitičića na Krku 5 for., od preč. K. Dojkovića kanonika u Varaždinu 10 for., od gdje. Anke Protić u Spiljetu 10 for., od volač. Petra Bučara župnika u Sv. Petru na Mrežnici 5 for. U Beču od gospode: Rudolfa Milovičića med. 10 for., I. A. Kmanja, trgovca 5 for., Dr. Milana Rešetara 2 for., prof. Vatroslava Jagića dvorskog savj. 5 for., Ivo Krestelja prav. 2 for., Tome Pavličića med. 2 for., Andre i Antuna Kottasua-Heldenberžnoga 4 for., Dr. I. Starića 10 for., Dr. Martina Juraničića 2 for., i Dr. Jaroslava Korjela 2 for., Sakupili: Matu Juraničić med. u Oriovcu i Petrovini selu 19 for.; Koloman Fried štos. u Osijeku 19 for.; Kainer i Frank sveučilišni grad. u Osijeku 22 for. 70 ut.

Plemenitum darovateljem bit će daljnji narodnometni rad naših učitelja nagrada za njihovu ljubav k hrvatskom aždaju, a mi im se što srdačnije zahvaljujemo. Srdačan hvala i poštovanim sabiračem na njihovom trudu.

U Beču, 2 siječnja 1894.

Hrvatsko pripomoćno društvo
Predsjednik: Tajnik:
Dr. K. Kozle, Franjo Vahčić
dvorski i sudbeni odvokat. c. k. činovnik.

Podpisani preporučuju velečasnoj g. sveučiteljskom crkvenim upravam i slavnim obćinam

Prave zajamčene pčelno-vošćene

Svieće
vošćene zavičke, svieće niže vrsti za postranu razsvjetu crkava i pogreba. Kadilo lagrima, stien i staklo za viećno svietlo (kandilo).

Za valjanost svieća, koje nose protokolirano tvorničko znamenje, jamčim sa 100 for. ili 200 kruna.

Nadajuć se mnogobrojnim naručbama, jamčim za točnu poslužbu po koliko je moguće nizkoj cieni.

Odičnim štovanjem

I. Kopač

sviećar

Solkanska cesta br. 9 u Gorici.

Odičovan srebrnom kolajnom u Gorici god. 1891.

Preporučamo našim trgovcem sa vinom i krčmarom

„Istarsku vinarsku zadrugu“
u Puli (Istra)

koja imade u svojih skladiščih raznih izvrsnih vrstih vina, a uz povoljne cieni. Kod iste imade izvrsna rofšćka i bialog mouškata u butljajama i to uz vrlo povoljne cieni.

Isdavatelj i odgovorni urednik Mate Mandić.

Br. 2047
ex 1893.

Razpis natječaja.

Na osnovu jednoglasnog zaključka ovomjestnog obćinskog zastupstva od 12 prosinca p. g., otvara se ovim natječaj na mjesto obćinskog tajnika-blagajnika a godišnjom plaćom od for. 700, koje će isti primiti iz ove obćinske blagajne u postipodipatnim mjesecnim obrocima.

Od natječatelja se zahtjeva podpuno poznavanje hrvatskog, a po mogućnosti i te' janskog jezika, dočim će prednost imati takovi, koji se mogu iskazati svojom dosadašnjom obć. praksom.

Molbe ohožene svjedočbama o svršenim naučnim, odnosno o dosadašnjem službovanju imadu se podujeti potpisanoju najdulje do konca mjeseca siječnja (janara) o. g.

Poglavarstvo obćine

Buzet, 1. siječnja 1894.

Fran Flego načelnik.

Poslie ukinuća tršč. proste luke carine prosti

za Istru, Dalmaciju, Hrvatsku, Kranjsku, Korušku i Bosnu-Hercegovinu

nepromočljiva porizvala

Luigi Zuculina u Trstu.

Tvornica nepromočljivih bielih i ornih pokrivala za vozove i tarnice (vagone), za robu na obalah, ladje, brodske vidjelice (boccaporte) i za polje; pokrivača za konje i plastevah za kišu.

Skladišće

tkanline za jedrenjače, nepsredjene za sedlare i tapetare, dvojnika (tralicot), jute za žakije i omote; opasnika, kornpah i uzica.

Zastupstvo i glavno skladišće asfaltskih opeka

za kućne krovove, pojate, suše, staje itd.

Samotila (isolatori) za temelje i kocke iz asfalta.

Radionica i prodaja zastavah.

Luigi Zuculin

u Trstu
via Ghega 2, kuća Brunner.

Br. 1800.

Oglas natječaja.

Otvoren je natječaj na mjesto obćinskoga tajnika u Puntu (otok Krk) sa godišnjom plaćom od for. 460 herivom u mjesecnih poplatnih obrocih. Molba podkripljena dokazima sposobnosti i poznavanja hrvatskoga kao uredovnoga i talijanškoga jezika, imaju se podneati potpisanoju do 15. janara 1894.

Glavarstvo obćine Puntat

28. decembra 1893.

1-2

DOMINIK LUŠIN u Kopru

preporuča veliko svoje skladišće raznovrsnog liasa, kao: greda, dasaka, murala, duga, te također opeka, vapna, pleska itd. Naručbo ovršava točno i po najnižoj cieni.

Štrcaljke i sumpornjače za trće inžinira Zivica.

mlini i stiskalnice za vino, sisaljke ili pumpe za svaku porabu, cievi svake vrsti i pipe, motori (stroji za gonjenje drugih strojeva) na paru i sa petrolejem, te svakovrstne druge strojeve i sve potreboće za iste

Schivitz & Comp.

(Živic i drug.)

Via Zonta broj 5 u Trstu.

Preporučamo adresu:

„Istarsha vinarska zadruga“

u Puli (Istra),

koja je ovih dana započela poslovati.

J. PSERHOFFERJA lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“

Kričistične krogiljice, prej imenovano univerzalne krogiljice

zastuplje to ime po veš pravici, kajti v romanji jo mnogo boleznij, pri katerih so te krogiljice pokazale svoj izvrstan učinak. Že voš desetletij so te krogiljice povsol razširjene in malo družin utegne so naiti, v katerih bi pogrešli malo zaloga tega izvrstnega domaćega arođstva. Vsi zdravnikli so priporočali in priporočajo te krogiljice kot domaču arođstvo, posebno pa proti boleznim po slabi prebavi i zabavanju. To krogiljice stanje: 1 škatilica z 15 krogiljicami 21 nč., jeden zavitek 6 škatilice 1 gld. 7 nč., pri potrankovanj pošiljavu 11 gld. 10 nč. — Ako se denar naprej pošlju, ni treba plačati portu, in steno: 1 zavitek krogiljic 1 gld. 25 nč., 2 zavitka 2 gld. 30 nč., 3 zavitka 3 gld. 35 nč., 4 zavitka 4 gld. 40 nč., 5 zavitkov 5 gld. 20 nč., 10 zavitkov 9 gld. 30 nč. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosilmo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjevo kričistične krogiljice“ in paziti je, da imo pokrov vanke škatilice latu podpis „J. Pserhofer v rudičih plamenih, kateroga jo viditi na navodilu za porabo.

- Balzam za ozeblino J. Pserhoferja, 1 pozonina 65 nč., 2 pozonice 40 nč., prosto pošiljanje 50 nč.
- Angleški balzam, 1 steklenica 50 nč.
- Trpotčev sok, 1 steklenica 50 nč.
- Fijakerski preni prašek, 1 škatilica 35 nč., 50 ut.
- Amerik. mazilo za trganje, 1 pozonica 1 gld. 20 nč., 1 škatilica 50 nč.
- Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pošiljanje rast las, 1 škatilica 2 gld.
- Prah proti potenju nog, pošil. prosto 75 nč.
- Univerzalni plašter A. F. W. Huttericha, 1 pozonice 50 nč., pošil. prosto 75 nč.
- Balzam za goltanec, 1 stekl. 40 nč., pošiljanje prosto 65 nč.
- Univerzalna čistilna sol A. F. W. Huttericha, 1 pozonice 50 nč., pošil. prosto 75 nč.
- Življenska esenca (Praške kapljice) 1 steklenica 22 nč.

Razven imenovani izdelkov dobivajo se še druge tu- in inozemske farmaceutične spojikalitete, ki se bilo po vaši avstrijskih časopisih oznanjene; in so na zahtevanje točnu in v ceno preskrbljuju tudi prodmeti, kojih ul v zalogi. — Razpošiljanju po pošti vršo se točno, a treba ju denar popraj dopolniti; vsja naručila tudi po poštnom povzetju. Pri dopošiljavti denarja po poštni nakaznici stane porto došti manj kakor po povzetju.

Badava dobaje svaki predplatnik 4 krasne slike u bojama.

Badava! 5000 otisaka

broja novoga najvećeg ilustriranog lista

DOMI SVIET

dotiskani su u knjižari LAV. HARTMANA (Kugli i Deutsch) a šalje se svakomu tko dopisnicom zahtjeva badava i franko.

Ovaj list sadržaje mnoštvo izabranih i vrlo zanimivih pripovjedaka hrvatskih pisaca, prevoda i mnogo anjetničko izradjenih slika.

Predplata: Za celiu godinu for. 6.—
Za pol godine for. 3.—
Za četvrt godine for. 1 50

a šalje se poštnom napućnicom

Knjižari LAV. HARTMANA (Kugli i Deutsch) Hlica 2 — ZAGREB — Hlica 2.

Za pol cieni dobije svaki predplatnik „Dom i Sviet“ krusni šaljivi i mnogimi slikami nakićeni list „Zvekan“, jer sa „Dom i Svietom“ akupa stoji samo 8 for. za celiu, 4 for. za pol, 2 for. za četvrt godine

Prvi broj istoga šaljemo svakomu na zahtjev badava.

BOG I HRVATI
najveći hrvatski ilustrirani koleđar
jest na prodaji u Tiskari Dolenc u Trstu broširan po 50 nč.

Tiskara Dolenc.